

ІНСТРУМЕНТАРІЙ МІНІМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Лідовська В.В.

Науковий керівник – Богдан Н.М., д-р екон. наук, доцент

Серед усіх ризиків діяльності суб'єктів господарювання, фінансові ризики є основними, оскільки ставлять під загрозу подальшу успішну діяльність підприємства. Їхня дія зумовлює зниження фінансових результатів і фінансової стійкості підприємства. Фінансові ризики визначають як ймовірність виникнення фінансових втрат через неефективну структуру капіталу, що спричиняє до розбалансованості грошових потоків підприємства.

Причини виникнення фінансових ризиків різноманітні й можуть виникати спонтанно в процесі діяльності підприємства та поділяють на зовнішні та внутрішні. Оскільки підприємство практично не може впливати на зовнішні ризики, то основну увагу необхідно приділяти внутрішнім механізмам нейтралізації ризиків.

До основних зовнішніх причин формування фінансових ризиків можна віднести такі: слабка і нестабільна економіка країни; економічна криза; інфляція; неефективне державне регулювання банківської облікової ставки; підвищення рівня конкурентної боротьби; зниження цін на світовому ринку; політичні чинники тощо. До внутрішніх причин формування фінансових ризиків можна віднести: підвищення витрат на підприємстві, незадовільну фінансову політику підприємства, неефективне управління витратами, доходами і фінансовими результатами.

Залежно від величини можливих фінансових втрат, можна виділити чотири основні зони фінансового ризику:

- безризикова зона: ризик зовсім незначний, фінансових втрат практично немає, гарантується фінансовий результат в обсязі розрахункової суми прибутку;

- зона допустимого ризику: ризик середній, можливі фінансові втрати в обсязі розрахункової суми прибутку;

- зона критичного ризику: ризик високий, можливі фінансові втрати в обсязі розрахункової суми валового доходу;

- зона катастрофічного ризику: ризик дуже високий, можливі фінансові втрати в обсязі суми власного капіталу підприємства.

Виділення окремих зон фінансового ризику залежно від суми очікуваних втрат і чинників, які їх зумовлюють, має бути основою формування системи управління фінансовими ризиками підприємства. Аналіз фінансових ризиків та способи їх зниження мають важливе прагматичне значення, оскільки дають можливість керівництву готельних підп-

приємств підвищувати ділову та інноваційну активність, а також допомагають обґрунтовувати прийняті рішення фінансового та виробничого характеру. Управління фінансовим ризиком є складовою системи стратегічного управління фінансовою стійкістю готельного підприємства і реалізується у вигляді конкретного алгоритму оцінки та управління фінансовим ризиком готельного підприємства.

Якщо узагальнити всі принципи мінімізації фінансових ризиків, то їхній зміст можна звести до наступного:

- не можна ризикувати більше, ніж це дозволяє власний капітал;

- аналіз майбутніх вкладень необхідно здійснювати з урахуванням наслідків ризику;

- не можна ризикувати значними вкладеннями коштів заради невеликої вигоди (очікуваний дохід має перевищувати можливі втрати).

Найбільш важливим і поширеним зовнішнім методом управління фінансовим ризиком готельного підприємства є страхування. Сутність страхування виражається в тому, що страхувальник, тобто готельне підприємство готове відмовитися від частини своїх доходів, щоб уникнути ризику, тобто він готовий заплатити за зниження ступеня ризику до нуля. У процесі страхування підприємству забезпечується страховий захист за всіма основними видами його фінансових ризиків – як систематичними, так і несистематичними. При цьому обсяг відшкодування негативних наслідків фінансових ризиків страховиками не обмежується: він визначається реальною вартістю об'єкту страхування (розміром страхової його оцінки), страхової суми і розміром страхової премії.

Таким чином, страхування представляється вигідним заходом з точки зору зменшення фінансового ризику: можливість залучення страхового капіталу для покриття збитків, зниження невизначеності в процесі фінансового планування діяльності підприємства, можливість ефективніше використовувати кошти порівняно з резервуванням і скороченням витрат на управління ризиком. Але існують і недоліки: виплата страхового платежу, відсутність у страховиків досвіду забезпечення особливих фінансових ризиків, неможливо визначити адекватне страхове покриття.